

Saksutredning:

HØRING AV FORSKRIFT OM SÆRSKILT REGULERING AV AKVAKULTUR I HARDANGERFJORDEN

Trykte vedlegg: Kopi av utkast til forskrift

Utrykte vedlegg:

[... Sett inn saksutredningen under denne linja ↓](#)

1. Bakgrunn:

Fiskeri- og kystdepartementet har sendt til høring forslag til "Utkast til forskrift om særskilt regulering av akvakultur i Hardangerfjorden." Høringsfrist er 22. mars 2013. Forskriften er foreslått å skulle tre i kraft 1. januar 2014.

Forskriften er begrunnet med at Hardangerfjorden har spesielle og særegne utfordringer som i hovedsak henger sammen med at villaksstammene har vært svake i mange år, og at sjørreten har hatt et for høyt lusepress i lang tid. En ny forskrift skal bidra til å bedre situasjonen.

Forskriften går ut på at det innføres et felles produksjonstak mellom lakseoppdretterne i Hardangerfjordområdet. Taket på produksjonen er satt til 50 000 tonn stående biomasse (faktisk biomasse). Allerede etablerte regler om "frys" fra 2008 videreføres også, dvs. at man ikke kan etablere nye lokaliteter eller utvide lokaliteter størrelsesmessig. Det kan med andre ord ikke tildeles nye tillatelser til oppdrett av laksefisk i området, eller klareres nye konsesjoner på etablerte lokaliteter.

Den foreslåtte forskriften (trykt vedlegg) om nytt forvaltningsregime har vært under arbeid i lang tid, bl.a. pga avklaringer om hvordan en skal beregne 50 000 tonn "stående biomasse", og hvordan dette skal håndteres/fordeles mellom næringsaktørene når "taket" blir nådd.

Hardangerfjorden er ett av de mest oppdrettsintensive områdene i Norge. Det er gjort grundige konsekvensutredninger som viser at den årlige produksjonen i Hardangerfjorden, som følge av den foreslåtte forskriften, vil bli redusert med mellom 47 000 og 65 000 tonn fisk. Tapet i omsetningen er beregnet til 1 830 millioner kroner. Det vil gå tapt mellom 300-460 arbeidsplasser (både direkte og indirekte sysselsatte). Departementet foreslår at virksomheter som må flytte eller redusere virksomheten sin ikke kan kreve erstatning fra staten.

Rogalandskommunen Vindafjord er direkte berørt av dette, da de har sjøarealer i forskriftens virkeområde. I tillegg vil reduksjon av biomasse i Hardangerfjorden medføre press på økning i tiliggende fjorder. Derfor blir Rogaland både direkte og indirekte berørt av forskriften.

2. Problemstilling:

Rogaland fylkeskommune er invitert til å avgi høringsuttalelse til "Utkast til forskrift om særskilt regulering av akvakultur i Hardangerfjorden."

3. Saksopplysninger:

Det er mange hensyn som skal veies opp mot hverandre i Hardangerfjorden; hensynet til villlevende laksefisk, villaksnæringen og fritidsfisket, men også hensynet til verdiskaping, sysselsetting og produksjon i havbruksnæringen. Den negative konsekvensen for næringen og samfunnet er godt dokumentert, samtidig som en ikke vet om tiltaket vil gi en positiv effekt og ønsket bedring av miljøet.

For tiden pågår arbeid med en Regional kystsonesplan for Sunnhordland og ytre Hardanger for å sikre en bærekraftig forvaltning av sjøareal og strandsone (2013 - 2014). Her står akvakultur og miljøpåvirkninger sentralt.

Det nasjonale "Arealutvalget" har også laget ett forslag til en plan (2011) for hvordan slike tiltak innen akvakultur skal forberedes, behandles og innføres i hele Norge. Arealutvalget er et nasjonalt ekspertpanel som baserer seg på personer fra alle aktuelle fagområder og forvaltningsorgan i Norge. Rapporten er basis for en fremtidsrettet kunnskapsbasert forvaltning for en bærekraftig akvakulturnæring. Arealutvalget foreslår en oppdeling i soner. Det legges opp til en strukturert prosess med tid til bytting av lokaliteter og tilpasning for næringen, og tid for forvaltning til å håndtere slike saker.

Fylkesutvalget behandlet 31.05.2011 sak 108/11 "Forskrift om sone for å forebygge og bekjempe lus i akvakulturanlegg i Ryfylke." Der støttet fylkesutvalget Mattilsynets forslag om å dele inn Rogaland (Ryfylke) i akvakultursoner for synkronisert brakklegging av oppdrettsanlegg i Rogaland, men støttet ikke forslaget om at Rogaland kun skal utgjøre bare en sone og at tidspunkt for innføring av soneinndeling må tilpasses prosessen foreslått av Arealutvalget.

Vindafjord har oppdrettsvirksomhet som kan påvirkes av dette. I tillegg vil oppdrettsselskaper forsøke å få flytte biomasse til andre fjorder/fylker for å redusere de negative økonomiske konsekvensene av forslaget. Dette vil kunne medføre press på oppdrettslokaliteter i Rogaland.

4. Fylkesrådmannens vurderinger:

Regjeringens uttalte visjon er at Norge skal bli «verdens fremste sjømatnasjon». Akvakultur er en viktig næring i Rogaland, og verdens største leverandørselskaper innen akvakulturteknologi og fôrproduksjon / FoU på fôr er lokalisert i regionen. Laks er og blir den største oppdrettsarten, men Rogaland er i førersetet på utviklingen av nye arter i oppdrett og er gode på innovasjoner. For å legge til rette for at Rogaland skal få sin rettmessige posisjon i næringen i framtida, har en i 2012, med god involvering fra aktører og aktuelle organer, arbeidet med en strategiplan for akvakultur i Rogaland.

Strategiplan akvakultur vil ligge til grunn for fylkeskommunens prioriteringer fram mot 2020. Planen er på et strategisk nivå og skal legge til rette for en bærekraftig utvikling og vekst som beskrevet i Regionalplan for næring: "I 2020 har

havbruksnæringen i Rogaland større vekst enn i resten av landet, fordi næringen her var først ute med ny teknologi og innovasjon."

Regional- og kulturutvalget bestemte i møte 31. januar at det ville være riktig å sende strategien på høring til kommunene før endelig behandling av fylkestinget 11. - 12. juni. Ved å be om kommunalpolitisk behandling av planen sikres en god forankring.

I utkast til Regional planstrategi for Rogaland 2012 - 2016 er det foreslått å utarbeide en Regionalplan for sjøarealene. Planoppgaven er forankret i utfordringsdokumentet og utfordringer knyttet til fylkeskommunen sin tosidige rolle som regional utviklingsaktør og tildelingsmyndighet for akvakultur, og begrunnet med at Fylkesdelplan for kystsonen fra 2002, ikke lenger er oppdatert som planleggingsverktøy. Dette arbeidet vil også gi verdifull kunnskap og en god prosess for en strukturert utvikling av akvakulturnæringen.

Det er ventet at det snart (2013) kommer oppfølging av Arealutvalgets forslag om en helhetlig, nasjonal, strukturerte prosess for inndeling av soner. Endringer i forvaltningsregime for Hardangerfjorden vil i den prosessen ha sin naturlige plass, og da sett i sammenheng med omliggende regioner inkludert Rogaland.

Etter fylkesrådmannens syn er det viktig å se ting i sammenheng. Det pågår gode og strukturerte prosesser både regionalt og nasjonalt. Det vil derfor etter fylkesrådmannens syn være riktig å vente med innføring av nytt forvaltningsregime i Hardangerfjorden til resultatene av disse prosessene foreligger.

5. Konklusjon:

Fylkesrådmannen tilrår at innføring av nytt forvaltningsregime i Hardangerfjorden utsettes og sees i sammenheng med pågående nasjonale- og regionale prosesser knyttet til forvaltning innen akvakulturnæringen. Etter fylkesrådmannens syn vil dette gi en bedre prosess og en mer helhetlig løsning.

... [Sett inn saksutredningen over denne linja](#) ↑

Forslag til vedtak:

::: [Sett inn innstillingen under denne linja](#) ↓

1. Fylkesutvalget er kjent med pågående prosesser knyttet til endringer i forvaltningsregimet for akvakulturnæringen. Fylkesutvalget ber om at forslaget om en egen forskrift for akvakultur i Hardangerfjorden blir utsatt og eventuelt vurdert i sammenheng med andre pågående prosesser for utvikling av forvaltningsregimer for akvakulturnæringen.

::: [Sett inn innstillingen over denne linja](#) ↑

Håkon Schwalb
fung. fylkesrådmann

Norvald Skretting

næringssjef

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signatur.